

Laboratorienytt

Nr: 2 - 2025

Innehåll:

Sid 2	Laboratoriemedicin NUS	INKÖP	Information från INKÖP inför sommaren 2025
Sid 3	Patientnära analyser	PNA-Kemi	Information från PNA gruppen Klinisk kemi NUS
Sid 4	Blodcentralen		Blodcentralen/Tappningen
Öppettider under veckorna 25-33 - 2025
Sid 5	Klinisk genetik		Öppettider sommaren 2025
Sid 6	Klinisk kemi		Prishöjning på analys Lkc-Laktosintolerans genotyp
Sid 7-13	Klinisk mikrobiologi		Mikro Cosmic ☀ Påminnelse till vårdens att skicka beställning i Cosmic☀ Informationstext kring provkär/behållare har uppdaterats och förenklats i BoS☀ Beställning av QuantiFERON i CosmicQuantiFERON – Viktig information angående provtagningMetodändring för Mycoplasma pneumoniae, Chlamydia pneumoniae och LegionellaVZV IgG-analys - Uppdaterat test för att bli mer specifiktAvackreditering av två analyser på "Mikro"
Sid 14-15	Klinisk patologi		Ny laboratorieinstruktör på platsÖppettider för telefon och provinlämning sommaren 2025

Laboratoriemedicin – INKÖP – Information inför sommaren 2025

Information från Inköp

Under hela v.26–33 (23 jun-17 aug) har inköp begränsad bemanning.

Därför är det viktigt att ni **inventerar, planerar och lägger era beställningar i god tid innan midsommar.**

Gäller beställningar i Economa, Provider och Proceedo

För beställare i Proceedo

Tänk på att **ALLTID lägga anskaffningar/fritextbeställningar i en separat varukorg** och ALDRIG tillsammans med resterande förrådsbeställning.

OBS!

Möjligheten att göra anskaffning/fritextbeställning kommer att vara **helt stängd** de datum som inköp håller stängt, enligt ovan.

Ny kontrollvätska till urinsticka och hCG (graviditetstest)

PNA-gruppen har utvärderat och infört en ny kontrollvätska till regionens urinstickeläsare samt graviditetstester (Chek-Stix UA Diptube Liquid QC), med samma funktion och prestanda som den gamla men till ett lägre pris. Den finns beställningsbar i Economa/Proceedo, med artikelnummer 2191733 (lev. artnr. 11561694), och har ersatt tidigare produkt.

Projekt för införande av PNA-system i regionen pågår

PNA-gruppen arbetar för närvarande med att införa ett informationssystem för uppkoppling av regionens PNA-instrument (AegisPOC), vilket kommer att möjliggöra automatisk överföring av provresultat till Cosmic. Läs mer om projektet här:

<https://vlladmin.sharepoint.com/sites/intranat-organisation-och-utveckling/SitePages/Informationssystem-f%C3%B6r-patientn%C3%A4ra-analyser.aspx>

PNA-gruppens sommarbemanning

Reducerad bemanning på telefon v. 26-31, men mejla gärna i stället. Vi eftersträvar att svara så fort som möjligt på inkomna ärenden.

Felsökningstips

Instrument

Felsök i första hand med hjälp av instrumentets användarmanual. Kontakta MT om problemet kvarstår.

Reagens och kontroller

Felsök i första hand med hjälp av produktens bipacksedel. Kontakta PNA-gruppen om problemet kvarstår.

- Är produkten gammal? Tänk på att hållbarheten ofta förkortas vid öppnande.
- Har produkten förvarats rätt?
- Har provtagningen utförts korrekt?
- Har produkten använts enligt leverantörens beskrivning?

Produktbeställning- och leverans

Kontakta Inköp.

Kontakta PNA-gruppen

090-785 25 24

Annika Swingborg, annika.swingborg@regionvasterbotten.se

Emma Fredin, emma.fredin@regionvasterbotten.se

Emma Stenlund, emma.m.stenlund@regionvasterbotten.se

Magnus Ölander, magnus.b.olander@regionvasterbotten.se

Blodcentralen i Umeå Tappningen har ändrade öppningstider under sommaren 2025

Detta gäller för veckorna 25-33 och är följande:

Måndagar **7-14**

Tisdagar **7-14**

Onsdagar **7-14**

Torsdagar **12-19**

Fredagar **7-12**

Från och med vecka 34 är vi tillbaka på ordinarie öppet tider

Ordinarie tider är

Måndagar 12-19

Tisdagar 7-14

Onsdagar 7-14

Torsdagar 12-19

Fredagar 7-12

Med vänlig hälsning

Camilla Reinklou, Bitr avdelningschef

Klinisk immunologi- och transfusionsmedicin

Laboratoriemedicin Region Västerbotten

Öppettider sommaren 2025 Klinisk genetik

Vardagar mellan klockan 8–16, undantag dag före röd dag så stänger laboratoriet klockan 15.

Observera att vi även stänger klockan 15 dagen före midsommarafton.

Klinisk Genetik har ingen verksamhet under helger, och tar inte emot benmärgsprover för kromosomanalys på fredagar eller dag före röd dag.

På midsommarafton 20/6 håller laboratoriet stängt. **Benmärgsprover** ska därför denna vecka anlända till oss senast onsdag 18/6, på torsdag 19/6 tar vi endast emot akuta prover.

Undantag kan göras för akuta situationer som nydebuterad leukemi och liknande.

Ring laboratoriet på 090-785 28 00 och meddela att ni tänker skicka ett benmärgsprov.

För frågor, vänligen kontakta Klinisk genetik;

Telefon: 090-785 28 00

E-post: laboratoriemedicin.genetik@regionvasterbotten.se

Magnus Burstedt
Medicinsk chef
072-215 28 58

Sandra Näslund
Avdelningschef
072-710 39 93

Elin Granström
Bitr avdelningschef
070-573 37 10

Elin Forsgren
Bitr avdelningschef
076-103 39 15

Prishöjning på analys Lkc-Laktosintolerans, genotyp

Från och med 2025-04-01 höjdes externa priset till 1 607 kronor för 2025.

Med vänlig hälsning

Eva Hedström, Avdelningschef

Region Västerbotten
Klinisk kemi, Laboratoriemedicin Västerbotten
Norrlands universitetssjukhus
090-785 2520
070-3479225

Påminnelse till vården att skicka beställning i Cosmic

Klinisk mikrobiologi har sett en ökad andel beställningar som inte skickats till laboratoriet efter Cosmicinförandet.

För att dessa prover ska kunna hanteras på laboratoriet behöver laboratoriepersonal logga in i Cosmic och hämta beställningen. Detta innebär ett merarbete för laboratoriet.

Från och med den 1 juni 2025 kommer Klinisk mikrobiologi att börja debitera kunder när beställning inte är skickad i Cosmic och detta utförs av laboratoriet.

Poängpriset för denna tjänst är 25p och kommer då gälla från och med 1 juni 2025

Med vänlig hälsning

Klinisk mikrobiologi
Laboratoriemedicin Region Västerbotten

Informationstexter kring provkär/behållare har uppdaterats och förenklats i BoS

Efter införandet av Cosmic upptäcktes en del inkonsekvenser i texterna på BoS-etiketterna gällande information av vilket provkär/behållare som ska användas.

Till följd av detta, har alla informationstexter kring provkär/behållare uppdaterats och förenklats.

Vi tar gärna emot återkoppling på detta, kontakta i så fall Mikrobiologis laboratorieinstruktör Elin på:

elin.a.johansson@regionvasterbotten.se eller 090-785 18 22

Beställning av QuantiFERON i Cosmic

Efter driftsättning av Cosmic har vi sett en ökad mängd fel som görs vid beställning av QuantiFeron.

De 4 analyserna ska alltid beställas tillsammans på samma remiss

QuantiFeron beställs enklast som ett paket under Mikrobiologi

Kategorier > Mikrobiologi > Paket

- ▶ Blododling aerob x1, anaerob x1
- ▶ Blododling aerob x2, anaerob x2
- ▶ Blododling aerob x3, anaerob x3
- ▶ CSV odling och DNA-påvisning (16s)
- ▶ **Quantiferon**

Alla 4 analyser beställs då tillsammans med en knapptryckning på samma remiss

Utkorg

Quantiferon ×

MIKROBIOLOGI

● Mikrobiologi 1

Idag

Plasma | QuantiFERON | P-QuantiFERON MITOGEN

Plasma | QuantiFERON | P-QuantiFERON NIL

Plasma | QuantiFERON | P-QuantiFERON TB1

Plasma | QuantiFERON | P-QuantiFERON TB2

Övrig information som provtagning av QuantiFeron, se provtagningsanvisningarna

<https://webappl.vll.se/provtagningsanvisningar>

QuantiFERON – Viktig information om provtagning

På grund av en stor mängd avvikelser under många år så gör klinisk mikrobiologi nu ett krafttag i att nå ut med information om quantiferonprovtagning till alla hälsocentraler och sjukstugor.

Vi håller på att laminera snabbguider och kommer att skicka ut dessa så att provtagare kan sätta upp och ha som stöd vid provtagning.

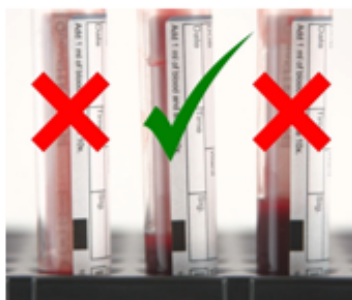
Quantiferon - Snabbguide

Innan provtagning: Planera provtagningen så att rören kan nå laboratoriet där inkubationen kan ske **senast inom 16 timmar**. Etiketterna ska klistras på röret så att de inte skymmer provmaterialet och nivåmarkeringen (svart streck).

Ange tidpunkt för provtagning på remissen.

Provtagning: 1 mL blod i varje rör.
Blodet ska vara inom det svarta strecket (0,8-1,2mL).

Observera att röret drar långsammare än vanliga vaccutainerör. Är blodet inte inom den svarta markeringen för alla fyra rör: Kasserera proverna! Ta om! Kommer inte att kunna analyseras.

Direkt efter provtagning: Skaka rören 10ggr. Blodet ska täcka hela innerytan av röret för att blodet ska blandas med antigenet på rörets väggar. Skicka rören i rumstemperatur och se till att rören når laboratorie där inkubation kan ske inom 16 timmar. Har mer än 16 timmar passerat kan analys inte utföras.

För mer information och alternativ provtagning med litiumheparinrör, se provtagningsanvisning.

Skapad av klinisk mikrobiologi, NUS.

Vid frågor kontakta elin.a.johansson@regionvasterbotten.se

2025-05-13

Detta görs på grund av att det är en speciell provtagning och provhantering där det ofta blir fel som gör att proverna inte kan analyseras. Sätt gärna upp snabbguiden där rören förvaras eller där provtagning utförs för att kunna ha som stöd vid provtagning. Alla steg, från planering av provtagningen till hur rören hanteras efter provtagningen är viktiga för att provet ska kunna analyseras och för att patienten ska få ett korrekt provsvar.

Metodändring för *Mycoplasma pneumoniae*, *Chlamydophila pneumoniae* och *Legionella*

Från och med 2025-05-19 har vi bytt till en ny metod för PCR-analys av ***Mycoplasma pneumoniae*** och ***Chlamydophila pneumoniae***. Den nya metoden baseras på samma PCR-teknik men har något bättre detektionskänslighet. Metodbytet medför ingen förändring av vilka provtagningsmaterial som kan analyseras. För mer information hänvisas till provtagningsanvisningen för *Mycoplasma pneumoniae* och *Chlamydophila pneumoniae*. Analysen inkluderar nu även DNA-påvisning av ***Legionella pneumophila*** och ***L. longbeachae***. Den tidigare metoden som täckte alla *Legionella*-arter utgår. Vid behov av analys för övriga *Legionella*-arter måste detta anges i remissen, så att provet kan skickas till referenslaboratorium.

Provmaterial som kan analyseras för *Legionella* vid vårt laboratorium är:

- Sputum
- BAL
- Mini-BAL
- Trakealsekret

Övriga provmaterial skickas vidare till referenslaboratorium

Med vänlig hälsning

Sofia Lundström, Specialistläkare

Klinisk mikrobiologi

Laboratoriemedicin Region Västerbotten

VZV IgG-analys - Uppdaterat test för att bli mer specifikt

Leverantören av vår VZV IgG-analys har uppdaterat testet för att bli mer specifikt. I samband med införandet av det nya testet kommer gränsvärdesresultat att tas bort och svar kommer endast att gå ut som "POSITIVT" eller "Negativt".

Konsekvensen blir att en liten grupp av patienter, som i det tidigare testet haft antikropps nivåer nära cut off-värdet för positivitet, kan få ett negativt resultat i det nya testet. Resultaten kommer, liksom tidigare, att tolkas av läkare innan de svaras ut.

Med vänlig hälsning

Sofia Lundström, Specialistläkare

Klinisk mikrobiologi

Laboratoriemedicin Region Västerbotten

Avackreditering av två analyser på "Mikro"

Clostridioides difficile-Odling - Avackrediterad

Sedan 2025-05-08 är odling och resistensbestämning av *C. difficile* ej längre en ackrediterad analys. Analysen utförs dock på samma sätt som tidigare. Detektion av *C. difficile* med GDH-antigen samt detektion av *C. difficile*-toxigener med LAMP-analys är fortsatt ackrediterade analyser enligt ISO 15189.

Snabbtest Malaria - Avackrediterad

Sedan 2025-05-08 är Snabbtest Malaria ej längre en ackrediterad metod. Analysen utförs dock på samma sätt som tidigare. Malariadiagnostik med mikroskopi är fortsatt en ackrediterad analys enligt ISO 15189.

Ny laboratorieinstruktör på plats

Vi är glada att meddela att vi nu har en laboratorieinstruktör på plats inom klinisk patologi. Vår laboratorieinstruktör Sara Nylén kommer när vi jobbat in oss med funktionen att:

- Utforma och harmonisera standardiserade provtagningsanvisningar, och kan hjälpa er kunder när det finns frågor om provtagningsanvisningar
- Fungera som kontaktperson för kunder, ge information och instruktioner kring provtagning och remisser
- Ansvara för olika former av informationsinsatser

Du kan ta kontakt med vår laboratorieinstruktör för frågor och stöd kring provflöden och provtagningsanvisningar, eller andra frågor som relaterar till laboratoriets funktion.

Sara Nylén

Funktionsansvarig Laboratorietekniker

Laboratorieinstruktör

Klinisk patologi NUS

Sara.nylen@regionvasterbotten.se

En påminnelse om följsamhet till provtagningsanvisning: rätt kärl, rätt mängd formalin och överlämnat på rätt sätt, temperatur etc.

Alla Laboratoriemedicins provtagningsanvisningar finns samlade i en gemensam webbportal. Om du skriver in "Patologi" i sökrutan högst upp efter att du gått in på länken nedanför så visas endast våra provtagningsanvisningar.

<https://webappl.vll.se/provtagningsanvisningar>

Öppettider för Telefon och provinlämning, Klinisk patologi

Cytologen

Mån-fredag 8-15.30

Dag före röd dag 8-14.30

Röda dagar, samt helg – Stängt

Telefon: 090-785 28 92

Hematopatologen

Mån-fredag 8-15.00

Dag före röd dag 8-15

Röda dagar, samt helg – Stängt

Telefon: 090-785 28 42

Histopatologen

Mån-fredag 8-16

Dag före röd dag 8-15

Röda dagar, samt helg – Stängt

Telefon: 090-785 28 00

[Fredagar samt dag före röd dag ska alltid allt material fixeras](#)

Vi på klinisk patologi önskar er alla en fin sommar.

